

[Anne Feldt-Rasmussen.]

af i alt fald de klart bevaringsværdige fredede bygninger ved overtagelse af ejendomme. Der er altså for mig at se ikke tale om, at man ønsker at bruge bygningsfredningsfondens midler til en bølge af nye fredninger, men først og fremmest til at holde arbejdet i gang og hindre, at de resultater, man har opnået, smuldrer hen.

I § 12, stk. 2, bestemmes det, at en af bygningssynet erhvervet ejendom, efter at den er blevet behæftet med en bevaringsservitut, kan videresælges til tredjemand. Denne bestemmelse forhindrer, at staten kommer til at sidde med et stort antal fredede huse og alene får udgifterne ved vedligeholdelse af disse. Bygningssynet kommer på denne måde til at virke som en formidler mellem de mennesker, der ikke evner og ikke har interesse for at vedligeholde de gamle bygninger, og de mennesker, som både kan og vil holde bygningerne i forsvarlig stand, evt. med nogen hjælp fra bygningsfredningsfonden. Jeg finder det herunder heldigt, at man ikke i loven har fastsat nogen fast procentsats for ydelse af tilskud, men har ladet det stå åbent til afgørelse i hvert enkelt tilfælde. En fast procentsats ville omgående blive indregnet i salgspriserne for fredede ejendomme og tvært imod sin hensigt blive et aktiv for sælgeren og ikke for huset som sådant. At man yder tilskud til istandsættelsesarbejder, skal alene sigte imod at gøre det muligt for ejerne at få råd til at bo i huset.

Idet jeg går ud fra, at der nedsættes et udvalg til at behandle dette lovforslag, vil jeg opfordre udvalget til at få indføjet i hvert fald de vigtigste retningslinjer for det fremtidige arbejde i det særlige bygningssyn og for administrationen af bygningsfredningsfondens midler eller måske som foreslået af det ærede medlem hr. Andreas Hansen, at bygningsfredningsfonden oprettes som en selvejende institution.

Endelig vil jeg gerne gøre en bemærkning om en lille bagatel. I § 7, stk. 3, og i § 12, stk. 3, foreslås ordet „kan“ erstattet af ordet „må“, for man kan faktisk godt, selv om man ikke må.

De beløb, som hidtil er blevet bevilget til bygningsfredning, har kun dækket en meget lille del af det samlede beløb, der er blevet anvendt til dette formål her i

landet. Langt det største beløb er ydet af private, herunder navnlig ejerne af de fredede huse. Herudover er der foretaget indsamlinger til fonds m. m., og endelig har virksomheder som forsikringsselskaber og banker vist en udtalt velvilje ved at købe fredede huse til indretning af filialer.

Bygningsfredningssagen er en opgave, som ikke kan udsættes til bedre tider, for så er det for sent. Der er i vid udstrækning ydet noget fra private, og det vil der fortsat i allerhøjeste grad være brug for. Det gælder om at interessere så store dele af befolkningen som muligt for denne sag, ikke blot de mennesker, som bor i de fredede huse, men også dem, der nøjes med at se på husene og eventuelt fotografere dem. Den gamle By i Århus, frilandsmuseet og landsbyen på Hjerl Hede er hver for sig et godt udtryk for, at almindelige mennesker her i landet værdsætter den indsats, der er gjort for at bevare alle disse gamle bygninger.

Der er en enkelt sætning i bemærkningerne til dette lovforslag, som jeg personlig ikke rigtig kan forstå. Man henviser til Europarådets henstilling om at søge at bevare et vist antal værdifulde bycentre og nævner, at disse er lige så betydningsfulde for Vesteuropas kulturelle særpræg som de mere levende blandt de historiske minder. Hvilke minder hentyder man her til fra Europarådets side? Jeg kan nu så godt lide huse, og jeg kan dårlig forestille mig noget minde om fortiden, der er mere levende, navnlig hvis disse huse kan holdes i en sådan stand, at de stadig kan danne en sund og naturlig ramme om en families liv — eller når man, som det sker hver sommer på Hjerl Hede, befolker disse interessante gamle bygninger med mennesker klædt i dragter, der tidsmæssigt svarer til husenes alder, ja, endog sysselsætter menneskene med de gamle redskaber, der findes både ude og inde. Findes der nogen bedre måde at lære børnene Danmarkshistorie på end ved at forsøge at levendegøre fortiden for dem på denne måde?

Jeg er i den glædelige situation at kunne sige på min gruppes vegne, at vi vil støtte dette lovforslag.

Knud Hertling: Det fremgår af lovforslagets § 23, at loven ved kgl. anordning kan sættes i kraft i Grønland med de afvigelser,